

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ФАХОВИЙ ГУМАНІТАРНО-МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Фахового
гуманітарно-медичного коледжу

Протокол № 6
від « 07 » 2025 р.

Голова педагогічної ради
Олена ВАРГУЛЯК

Введено в дію наказом директора коледжу
№ 4-кр від « 16 » 07 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ТА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ У
ФАХОВОМУ ГУМАНІТАРНО-МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ**

Чернівці, 2025

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Положення розроблено з урахуванням Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників».

1.2. Положення спрямоване на реалізацію системи безперервності та періодичності навчання педагогічних та науково-педагогічних працівників Фахового гуманітарно-медичного коледжу (далі – Коледжу) та визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації, включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації.

1.3. Педагогічні і науково-педагогічні працівники зобов'язані щорічно підвищувати свою кваліфікацію.

1.4. Метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

1.5. Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

1.6. Основними завданнями підвищення кваліфікації є:

- удосконалення раніше набутих та набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту;
- оновлення та поглиблення знань, формування нових компетенцій з профілюючих навчальних дисциплін;
- формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей;
- засвоєння інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання;
- набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням його цільового спрямування, посадових обов'язків викладачів, здобутої світи, досвіду практичної роботи та професійної діяльності;
- вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду з метою якісного вирішення професійних завдань у сфері освітянської, наукової та виробничої діяльності;
- вироблення конкретних пропозицій із вдосконалення освітнього процесу, впровадження в практику навчання передових досягнень науки, техніки та виробництва.

1.7. Підвищення кваліфікації педагогічними та науково-педагогічними працівниками здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації Коледжу на відповідний рік, на підставі перспективного плану підвищення кваліфікації.

1.8. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Коледжу підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Положенням не рідше одного разу на п'ять років. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Коледжу можуть підвищувати свою кваліфікацію згідно з цим Положенням в Коледжі.

Педагогічна рада Коледжу самостійно визначає організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, які працюють в Коледжі за основним місцем роботи, з урахуванням вимог цього Положення.

1.9. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Коледжу мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти на відповідний рік згідно з цим Положенням.

1.10. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації педагогічних та науково-педагогічних працівників Коледжу, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору.

1.11. Директор, заступники директора, голови циклових комісій та їх заступники Коледжу, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи. Обсяги такого підвищення кваліфікації визначаються Педагогічною радою коледжу.

II. ФОРМИ, ВИДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

2.1 Викладачі Коледжу можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації;
- стажування;
- участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстеркласах, тощо.

Окремими видами діяльності наукових та/або науково-педагогічних працівників Коледжу, що провадилися поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти та визнаються Академією, як підвищення кваліфікації є:

- здобуття наукового ступеня;

- здобуття вищої освіти у відповідній галузі знань за профілем професійної діяльності;
- присвоєння вченого звання;
- участь у програмах академічної мобільності;
- наукове стажування;
- самоосвіта.

2.2 Педагогічні та науково-педагогічні працівники з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб, змісту власної викладацької діяльності та/або посадових обов'язків самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі – суб'єкти підвищення кваліфікації).

2.3 Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації викладачів Коледжу устанавлюється в годинах та / або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою. Обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, впродовж п'яти років, не може бути меншим, ніж 6 кредитів ЄКТС.

2.4. Навчання за програмами підвищення кваліфікації здійснюється у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації, або провадять освітню діяльність за акредитованими освітніми програмами. Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається до її фактичної тривалості у годинах, без урахування самостійної роботи, або у кредитах ЄКТС, з врахуванням самостійної роботи.

2.5. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним чи науково-педагогічним працівником.

Між закладом освіти, працівники якого проходять стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальні програми є невід'ємним додатком до договору.

За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (дodatка до угоди).

Стажування педагогічних та/або науково-педагогічних працівників може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах, компаніях партнерах Коледжу.

Стажування педагогічних, науково-педагогічних та працівників Коледжу може здійснюватися в Коледжі, іншому закладі освіти або науковій установі.

Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

Стажування наукових та/або науково-педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації, у тому числі, компаніях-партнерах Коледжу, здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі – керівник стажування).

Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування наукових та/або науково-педагогічних працівників. Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

2.6. Підвищення кваліфікації наукових та/або науково-педагогічних працівників шляхом їх участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстеркласах тощо здійснюється відповідно до річного плану підвищення кваліфікації Коледжу, індивідуального плану роботи наукового педагогічного, педагогічного працівника на рік та потребує визнання його педагогічною радою на підставі звіту та наданих відповідних підтверджуючих документів (посвідчення про відрядження, сертифікати участі у заходах, опублікованих тез виступів, витягів з затверджених планів проведення відповідних заходів).

2.7. Підвищення кваліфікації наукових та/або науково-педагогічних працівників шляхом їх участі у програмах академічної мобільності здійснюється відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Фаховому гуманітарно-медичному коледжі».

ІІІ. ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВИХ ТА/АБО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

3.1. Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження.

Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням педагогічної ради коледжу.

3.2. Науковий та/або науково-педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до педагогічної ради Коледжу клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації.

У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті Коледжу на сторінці викладача.

Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні педагогічної ради коледжу.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна рада коледжу заслуховує викладача щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про визнання результатів підвищення кваліфікації або невизнання результатів підвищення кваліфікації.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна рада Коледжу може надати рекомендації викладачу щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації Коледжу до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

Результатом підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників Коледжу у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних або часткових професійних або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

3.3 Окремі види діяльності педагогічних та/або науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти, а також участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо), можуть бути визнані педагогічною радою Коледжу, як підвищення кваліфікації відповідно до цього Положення.

Визнання результатів підвищення кваліфікації за видами:

- здобуття наукового ступеня;
- здобуття вищої освіти у відповідній галузі знань за профілем професійної діяльності;
- присвоєння вченого звання, здійснюється на підставі отриманих дипломів, атестатів.

Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників Коледжу.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти зараховується відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

3.4. Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, шляхом їх участі у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 та іншими актами законодавства, визнається, як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі педагогічних та/або науково-педагогічних працівників Коледжу у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання.

3.5. Наукове стажування викладачів Коледжу, що здійснюється відповідно до статті 34 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», може бути визнане педагогічною радою Коледжу як підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

Один тиждень наукового стажування науково-педагогічних працівників Академії зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

3.6. Результати інформальної освіти (самоосвіти) педагогічних та/або науково-педагогічних працівників Коледжу, які мають науковий ступінь або вчене, почесне чи педагогічне звання, можуть бути визнані педагогічною радою Коледжу, як підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

3.7. Відповідальність за своєчасне надання звіту про проходження підвищення кваліфікації покладається на викладача.

3.8. Копії звітних документів про проходження підвищення кваліфікації зберігаються у відділі кадрів в особовій справі педагогічного та/або науково-педагогічного працівника і використовуються для формування звіту про роботу за результатами календарного року.

IV. ПЛАНУВАННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

4.1. Планування підвищення кваліфікації працівників Коледжу здійснюється двома етапами.

На першому етапі здійснюється перспективне планування у поточному році на наступний календарний рік шляхом затвердження педагогічною радою орієнтовного плану підвищення кваліфікації. Орієнтовний план підвищення кваліфікації повинен містити інформацію про загальну кількість педагогічних працівників, які проходять підвищення кваліфікації, основні напрями, форми, види, обсяги (тривалість) та орієнтовний перелік суб'єктів підвищення кваліфікації. Орієнтовний план підвищення кваліфікації формується з урахуванням пропозицій педагогічних працівників і оприлюднюється на інформаційному стенді закладу освіти та на його веб-сайті щороку протягом двох робочих днів з дня його затвердження, але не пізніше 25 грудня поточного року.

Другий етап планування розпочинається після затвердження в установленому порядку кошторису закладу освіти на відповідний рік. Керівник закладу освіти (уповноважені ними особи) невідкладно оприлюднюють загальний обсяг коштів, передбачений для підвищення кваліфікації працівників закладу освіти, які мають право на підвищення кваліфікації за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів, а також за рахунок інших коштів, передбачених у кошторисі закладу освіти для підвищення кваліфікації.

Протягом наступних 15 календарних днів з дня отримання зазначеної інформації кожен педагогічний та науково-педагогічний працівник, який має право на підвищення кваліфікації за рахунок зазначених коштів, подає директору коледжу пропозицію до плану підвищення кваліфікації на відповідний рік, яка містить інформацію про тему (напрямок, найменування) відповідної програми (курсу, лекції, модуля тощо), форми, обсяг (тривалість), суб'єкта (суб'єктів) підвищення кваліфікації (із зазначенням інформації, визначеної цим Положенням), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

4.2. З метою формування плану підвищення кваліфікації Коледжу на поточний рік пропозиції педагогічних та науково-педагогічних працівників розглядаються його педагогічною радою. За згодою педагогічного або науково-педагогічного працівника його пропозиція може бути уточнена або змінена, зокрема з урахуванням обсягу видатків, передбачених на підвищення кваліфікації. За результатами розгляду педагогічна рада Коледжу затверджує план підвищення кваліфікації на відповідний рік в межах коштів, затверджених у кошторисі Коледжу за всіма джерелами надходжень на підвищення кваліфікації на відповідний рік (за винятком коштів самостійного фінансування підвищення кваліфікації педагогічними та науково-педагогічними працівниками).

4.3. План підвищення кваліфікації Коледжу на відповідний рік включає: список педагогічних та /або науково-педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (у годинах або кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або примітку про безоплатний характер надання такої освітньої послуги чи про самостійне фінансування підвищення кваліфікації педагогічним або науково-педагогічним працівником. План підвищення кваліфікації може містити додаткову інформацію, що стосується підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року в порядку, визначеному педагогічною радою.

За погодженням педагогічного або науково-педагогічного працівника, директора коледжу і суб'єкта підвищення кваліфікації строки (графік) підвищення кваліфікації такого працівника протягом відповідного року можуть бути уточнені без внесення змін до плану підвищення кваліфікації.

4.4. На підставі плану підвищення кваліфікації директор коледжу забезпечує укладення між Коледжем та суб'єктом (суб'єктами) підвищення кваліфікації договору про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації на відповідний рік.

Не пізніше 25 грудня працівник повинен проінформувати директора Коледжу або уповноважену ним особу про стан проходження ним підвищення кваліфікації у поточному році з додаванням копій отриманих документів про підвищення кваліфікації. Відповідна інформація зберігається в особовій справі працівника відповідно до законодавства.

4.6. Направлення науково-педагогічних працівників на навчання або стажування здійснюється на підставі наказу директора Коледжу.

V. ФІНАНСУВАННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

5.1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження закладу освіти та/або його засновника, інші джерела, не заборонені законодавством.

5.2. У разі підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі закладу освіти на підвищення кваліфікації, укладення договору між керівником закладу освіти та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

5.3. За рахунок коштів, передбачених у кошторисах Коледжу, здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, які працюють за основним місцем роботи.

5.4. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється: науково-педагогічними працівниками Коледжу, які працюють у таких закладах за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Коледжу; іншими особами, які працюють в Коледжу на посадах педагогічних та/або науково-педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

5.5. На час підвищення кваліфікації педагогічним та/або науково-педагогічним працівником відповідно до затвердженого плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством, за педагогічних та/або науково-педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати. Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

5.6. Факт підвищення кваліфікації педагогічного та/або науково-педагогічного працівника підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується керівником закладу освіти або уповноваженою ним особою та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.

VI. ЗМІНИ, ДОПОВНЕННЯ ТА ЧИННІСТЬ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Дане положення вступає в дію з моменту його затвердження педагогічною радою Коледжу та введення в дію наказом Директора Коледжу.

6.2. Внесення змін та доповнень до діючого положення, відбувається за поданням заступника директора з навчально-методичної та виховної роботи Фахового гуманітарно-медичного коледжу із погодженням методичної та педагогічної рад коледжу і затвердженням директором зазначеного закладу.

6.3. В мотивації змін або доповнень обов'язкове дотримання нормативно-правових актів України та посилання на норму, що змінює дане положення.

6.4. Введення в дію змін та доповнень оформлюється відповідним наказом по навчальному закладу із зазначенням строку і термінів дії змін.

6.5. Положення зберігає чинність в перехідний період до затвердження нового положення, або іншого нормативно-правового акту, якщо інше не передбачено.

Врацьд прошизго, пронумеровано та скріплено
печатью 10296606 аркуш(ів).
Директор Фахового гуманітарно-медичного
центру О. ВАРГУЛЯК